

IZLOŽBA U ARHEOLOŠKOM MUZEJU

Batina od prapovijesti, preko antike sve do srednjeg vijeka

Realizirali su je Institut za arheologiju iz Zagreba i Odsjek za arheologiju HAZU-a

istraživanje

TRAJALO JE
12 GODINA I
NASTAVLJA SE

Danijel MIKLIĆ

Izložba "Batina - tisućljetni svjetionik na Dunavu", kojom su javnosti predstavljeni rezultati više od deset godina dugog istraživanja jednog od najistaknutijih europskih arheoloških nalazišta smještenog na krajnjem sjeveroistočnom završetku Banskoga brda, otvorena je jučer u Arheološkom muzeju Osijek. AMO je izložbu realizirao u suradnji s Institutom za arheologiju iz Zagreba i Odsjekom za arheologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a njezino autorstvo zajednički potpisuju Tomislav Hršak (AMO), Domagoj Dujmić (AMO), Marko Dizdar (Institut za arheologiju), Daria Ložnjak Dizdar (Institut za arheologiju), Tino Leleković (Odsjek za arheologiju HAZU-a) i Petar Sekulić (Hrvatski restauratorski zavod).

- Kad smo počeli istraživanja, nismo se nadali da će to nalazište dati ovako iznimne rezultate, međutim, u ovih 12 godina otkrilo se doista jako puno stvari. Prije svega riječ je o groblju daljske grupe s kraja bronzanog i početka željeznog doba te velikom broju rimskih grobova vezanih uz rimsku utvrdu Ad Militare. Nadamo se da će nam ova izložba dati poticaj da nastavimo istraživanja kako bismo u sljedećim godinama osječkoj i hrvatskoj publici mogli pokazati još više dobivenih rezultata - rekao je ravnatelj AMO-a Tomislav Hršak.

Brojni arheološki nalazi potječu s visokoga lesnog platoa koji je od Dunava i okolne Panonske nizine odvojen strmim padinama. Njegov krajnji sjeveroistočni završetak, Gradac, na jugozapadnom je kraju odvojen od susjednoga položaja Sredno dubokim prirodnim usjekom - surdukum. Prvi stanovnici naselili su ovaj istaknuti položaj još u razdoblju neolitika, od kada je Gradac bio u kontinuitetu naseljen različitim zajednicama koje su ostavile brojne arheološke tragove u slojevima debljine oko šest metara. U istraživanjima je obuhvaćena površina od 4350

ANDREJILAKOVAC

četvornih metara, a na položaju Sredno pronađeni su ulomci keramičkih posuda i spaljenih ljudskih kostiju koji su upozoravali na mjesto groblja, što je potvrdilo i otkriće zemljanih humaka - tumula. Iz velikoga broja istraženih grobova daljske grupe potječe iznimno bogata arheološka građa: različite keramičke posude koje su sadržavale popudbinu u hrani i piću, zatim predmeti nošnje (fibule i igle) i nakita (narukvice, torkvesi i privjesci) koji se, uz pronalasku staklenih perli, keramičkih pršljena te manjih željeznih noževa, pojavljuju u grobovima žena. U grobovima muškaraca prevladavaju nalazi naoružanja: željezna koplja, bronzane zakovice s kacige, bronzane igle, kameni brusovi i željezne perle.

- Suvremenim metodama, koje našim prethodnicima nisu bile na raspolaganju, željeli smo proniknuti u priču o tim stanovnicima, odnosno otkriti zašto su oni odabrali upravo taj izniman položaj u Batini iznad Dunava. Kroz pronalasku keramičkih posuda, na osnovi sačuvanosti stijenci nastoja-

Izložba "Batina - tisućljetni svjetionik na Dunavu" u AMO-u ostaje postavljena do proljeća iduće godine

li smo detektirati što je bilo u njima kada su ih stajali pokojnicima u grob, kako su oni živjeli, čime su se sve hranili... Vjerujemo kako ćemo ovim istraživanjima Batinu učiniti ponovno poznatom u europskoj arheološkoj znanosti, kao što je to bila početkom 20. stoljeća, kada su iznimni nalazi iz Batine dospjeli u neke od najprestižnijih europskih muzejskih ustanova - rekao je ravnatelj Instituta za arheologiju Marko Dizdar.

Izložba "Batina - tisućljetni svjetionik na Dunavu" realizirana je uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, u AMO-u ostaje postavljena do proljeća iduće godine, a njezinu otvorenju nazočili su i zamjenica osječkog gradonačelnika Jasenka Crnković te osječko-baranjski dožupan Josip Miletić.

- Čestitam svima koji su sudjelovali u pripremi izložbe i uvjeren sam da će građani Osijeka i naše županije, kao i brojni turisti u sljedećim mjesecima posjetiti AMO, gdje mogu vidjeti pregršt izložaka s izuzetno važnog lokaliteta Batine - rekao je dožupan Miletić. ■